

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ
ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

А.БАЙТҰРСЫНОВ АТЫНДАҒЫ
ҚОСТАНАЙ Өңірлік университеті

ҚОСТАНАЙ ОБЛЫСЫ ӘКІМДІГІ МӘДЕНИЕТ БАСҚАРМАСЫНЫҢ "ЫБЫРАЙ АЛТЫНСАРИННИҢ ҚОСТАНАЙ ОБЛЫСТЫҚ
МЕМОРИАЛДЫҚ МҰРАЖАЙЫ" КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

КОММУНАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ "КОСТАНАЙСКИЙ ОБЛАСТНОЙ МЕМОРИАЛЬНЫЙ
МУЗЕЙ ИБРАЯ АЛТЫНСАРИНА" УПРАВЛЕНИЯ КУЛЬТУРЫ АКИМАТА КОСТАНАЙСКОЙ ОБЛАСТИ

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

«ИННОВАЦИЯ, БІЛІМ, ТӘЖІРИБЕ-БІЛІМ
БЕРУ ЖОЛЫНЫҢ ВЕКТОРЛАРЫ»
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ
КОНФЕРЕНЦИЯСЫ

МАТЕРИАЛДАРЫ

І КІТАП

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

МАТЕРИАЛЫ

МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ
«ИННОВАЦИИ, ЗНАНИЯ,
ОПЫТ – ВЕКТОРЫ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТРЕКОВ»

І КНИГА

Қостанай, 2023

УДК 37.02
ББК 74.00
И 63

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ/ РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Куанышбаев Сеитбек Бекенович, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, география ғылымдарының докторы, Қазақстан Педагогикалық Ғылымдар Академиясының мүшесі;

Жарлыгасов Женис Бахытбекович, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің Зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор;

Скударева Галина Николаевна, педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент, Мәскеу облысындағы МОУ «Мемлекеттік гуманитарлық-технологиялық университеті» ректорының м.а.; Ресей Федерациясының жалпы білім беру ісінің құрметті қызметкері, Ресей;

Бережнова Елена Викторовна, педагогика ғылымдарының докторы, профессор Мәскеу халықаралық мемлекеттік қатынастар институты, Ресей;

Ибраева Айман Елемановна, «Қостанай облысы әкімдігінің білім басқармасы» ММ жетекшісі;

Онищенко Елена Анатольевна, «Педагогикалық шеберлік орталығы» жекеменшік мекемесінің Қостанай қаласындағы филиалының директоры;

Демисенова Шнар Сапаровна, педагогика ғылымдарының кандидаты, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика және психология кафедрасының меңгерушісі;

Утегенова Бибикуль Мазановна, педагогика ғылымдарының кандидаты, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика және психология кафедрасының профессоры;

Смаглий Татьяна Ивановна, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің, педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика және психология кафедрасының қауым.профессоры;

Жетписбаева Айсылу Айратовна, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы.Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

«Инновация, білім, тәжірибе-білім беру жолының векторлары»: 2023 жылдың 17 ақпандағы Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. I Кітап. – Қостанай: А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2023. – 1081 б. = «Инновации, знания, опыт – векторы образовательных треков»: Материалы международной научно-практической конференции, 17 февраля 2023 года. I Книга. – Костанай: Костанайский региональный университет имени А.Байтұрсынова, 2023. – 1081 с.

ISBN 978-601-356-244-5

Жинаққа «Инновация, білім, тәжірибе-білім беру жолының векторлары» атты Алтынсарин оқулары халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары енгізілген.

Талқыланатын мәселелердің алуан түрлілігі мен кеңдігі мақала авторларына заманауи білім беруді жаңғырту мен дамытудың, осы үдерісте қазақ ағартушыларының педагогикалық мұрасын пайдаланудың жолдарын, мұғалімдерді даярлаудың тиімді технологиялары мен форматтарын әзірлеу мен енгізу мәселелерін, ақпараттық қоғамдағы білім беру кеңістігінің ерекшеліктерін айқындауға, сондай-ақ педагогтердің инновациялық қызметінің тәжірибесін жинақтауға, педагогикалық үдеріс субъектілерін психологиялық-педагогикалық қолдауға мүмкіндік берді.

Бұл жинақтың материалдары ғалымдарға, жоғары оқу орындары мен колледж оқытушыларына, мектеп мұғалімдері мен мектепке дейінгі тәрбиешілерге, педагог-психологтарға, магистранттар мен студенттерге қызықты болуы мүмкін.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Инновации, знания, опыт – векторы образовательных треков». Многообразие и широта обсуждаемых проблем позволили авторам статей определить векторы модернизации и развития современного образования, использования в данном процессе педагогического наследия казахских просветителей, вопросов разработки и внедрения эффективных технологий и форматов подготовки учителей, специфики образовательного пространства в информационном обществе, а также обобщения опыта инновационной деятельности педагогов, психолого-педагогической поддержки субъектов педагогического процесса.

Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-244-5

9 786013 562445

УДК 37.02
ББК 74.00

© А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2023
© Костанайский региональный университет имени А.Байтұрсынова, 2023

Таким образом, важной задачей школы становится формирование у школьников умений самостоятельного разрешения проблем, самостоятельной оценки и отбора получаемой информации, социального взаимодействия и коммуникационной компетентности, готовности к самообразованию. Развить подобные умения поможет дидактическая игра, которая служит своеобразной практикой для использования знаний, полученных на уроке и во внеурочное время.

Список литературы:

1. Нургалиева М.К., Булатбаева А.А., Есенова К.А., Рамазанова С.А. Особенности мотивации учебной деятельности подростков // Психолог. 2022. №2. 1–7 с. DOI: 10.25136/2409–8701.2022.2.37623 URL: https://nbpublish.com/library_read_article.php?id=37623 (дата обращения 28.01.2023)
3. American Society for Training & Development (ASTD) «The Definitive Reference for Training & Development», 2014.
4. Евплова Е.В. Геймификация как средство повышения мотивации к обучению. Единцовские чтения, М., 2013, <https://evplova.ru/nauchnye-i-metodicheskie-statii/53> (дата обращения 28.01.2023)
5. Интернет ресурс <https://flippity.net/Contact.htm> (дата обращения 28.01.2023)
6. Баханов К.А. Театрализованные игры на уроках. «Преподавание истории в школе», №4, 1990.
7. Борзова Л.П. Игры на уроке истории. Методическое пособие для учителя / М.: Владос Пресс, 2003. 160 с.
8. Воронцов А.Б., Чудинова Е.В. Учебная деятельность: введение в систему Д.Б.Эльконина–В.В.Давыдова. / М.: Издатель Рассказов А.И., 2004. 303 с.
9. Выготский Л.С. Воображение и творчество в детском возрасте: Психологический очерк: Книга для учителя. 3–е издание. / Выготский Л.С. М.: Просвещение, 1991. 93 с.: ил.

ӨЖ 373.31

АҚПАРАТТЫҚ – КОММУНИКАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР БІЛІМ БЕРУ ТӘЖІРИБЕСІ

Дуненбаева Ботагоз Каратаевна
педагог – шебер, бастауыш сынып мұғалімі
E-mail: bota1967d@mail.ru

Ещанова Алтынай Кайратовна
педагог – сарапшы, бастауыш сынып мұғалімі,
E-mail: altynai_eshanova@mail.ru

Мухамбетова Анели Муратовна
магистр, педагог – модератор, бастауыш сынып мұғалімі
E-mail: aneli.mukhambetova@mail.ru

Қостанай облысының әкімдігі білім басқармасының
«Қостанай қаласы білім бөлімінің № 24 мектеп гимназиясы» КММ
Қостанай қаласы, Қазақстан

Аңдатпа

Мақалада инновациялық педагогикалық технологияларды іске асырудың ерекшеліктері қарастырылады. Оқытудың интерактивті түрлерін қолдану ерекшеліктері көрсетілген. Инновациялық технологияларды енгізу динамикасы анықталды. Білім беру практикасында және инновациялық технологияларды тәрбиелеуде қолданудың интерактивті сипаты мен тиімділігі ашылады.

Түйінді сөздер: *инновациялық білім беру технологиялары, интерактивті оқыту, ақпараттық-коммуникациялық технологиялар.*

Аннотация

В статье рассматриваются особенности реализации инновационных педагогических технологий. Указаны особенности использования интерактивных форм обучения. Выявлена динамика внедрения инновационных технологий. Раскрывается интерактивный характер и эффективность использования в образовательной практике и воспитании инновационных технологий.

Ключевые слова: *инновационные образовательные технологии, интерактивное обучение, информационно-коммуникационные технологии.*

Abstract

The article discusses the features of the implementation of innovative pedagogical technologies. The features of the use of interactive forms of learning are indicated. The dynamics of the introduction of innovative technologies is revealed. The interactive nature and effectiveness of the use of innovative technologies in educational practice and education are revealed.

Key words: *innovative educational technologies, interactive learning, information and communication technologies.*

Қазіргі уақытта мектептерде әртүрлі инновациялық технологиялар қолданылады. Бұл оқыту дәстүріне де, білім беру мекемесінің мәртебесіне де байланысты. Алайда, инновациялық технологиялар көптеген себептерге байланысты толық іске асырылмайтынын және әр сабақта тиімді бола бермейтінін атап өткен жөн. Кез-келген педагогикалық технология сияқты инновациялық технологиялардың да өзіндік алгоритмі, кезеңдері бар. Сонымен қатар, инновация мұғалімнің шығармашылық әлеуеті мен жеке қасиеттеріне байланысты, сондықтан инновациялық технологияларды таңдау әрдайым әр түрлі болады. Жеке тұлға үшін инновациялық қызметтің құндылығы өзін-өзі көрсету, өз қабілеттерін қолдану мүмкіндігімен байланысты. Мектептер – білімберудің басты серіппелері. Ы.Алтынсарин Экзюперидің сөздерін есіңізге салыңыз: кішкентай Ханзада Гүлден: «Адамдар қайда?» деп сұрайды, Гүл: «Оларды жел қуады, олардың тамырлары жоқ...» деп жауап береді. Тамырсыз өмір сүру! Ұрпақтар сабақтастығын есте сақтамау, сізге дейін өмір сүрген адамдарға, сіз туған жерлерге құрметпен қарамау! Олай болу мүмкін бе? Олар мүмкін дейді, бірақ бұл табиғи емес. Прогрессивті халықтық дәстүрлердің жоғалуы қоғамның рухани кедейленуіне, уақыт пен ұрпақтар арасындағы байланыстардың бұзылуына әкелді. Көптеген адамдар өздерінің ана тілдерін білмейді, ұлттық әдет-ғұрыптар, қолөнер, халықтың өзіндік ерекшелігі жоғалады. Оқушылар мен дұрыс қарым – қатынас жасауда кедергі келтіретін қиындықтардың пайда болуының өзіндік себептері бар. Сондай негізгі себептердің бірі: Қазіргі балалардың көпшілігі акселераттар. Психикасы тез дамыған балалар сұрақ қойғыш, тез қозғалғыш, бәрін білгісі келіп қарым – қатынасқа тез түсіп отырады. Бұндай топтың балаларын кейбір мұғалімдер тежейтіні жасырын емес. Мысалы, «Тыныш отыр», «Немене бәрін білесің бе?», т.б. педагогикаға жатпайтын сөздер айтылады. [3, б. 5]

Оқу үрдісіне кейбір мұғалімдер тек өздері сөйлеуді ұнататындары жасырын емес. Өйткені, уақытты пайдаланамын деп тек мұғалім өзі сөйлеп, баланың айтатын сөзіне кедергі келтіріп оның ойымен, пікірімен санаспайды. Яғни, оқу үрдісінде кейде диалогтың жоқ екені де жасырын емес. Оқушылардың іс – әрекеттерін әділ бағаламау жиі кездесетін құбылыс. [2, б. 3]

Сабақтарда оқушыларға тыныш отыр деудің орнына бәрін білгісі келетін оқушыларды ынталандыру қажет. Ынталандырмаған жағдайда олардыңынта – жігерлері төмендейді де, бірте – бірте сабаққа қызығушылықтары төмендейтінін барлығымыз да білеміз.

Қалай ынталандыруға болады деген сұраққа жауаптар өте көп. Бастауыш сыныпта өзіндік жұмыстардың берері мол. Себебі, өзіндік жұмыстарда оқушылардың өз біліміне деген жауапкершілік арта түседі. Балаларда өз бетінше оқу және әрекет ету дағдысы дами бастайды.

Инновациялық қызмет кең мағынада кез-келген жеке немесе ұжымдық қызметтің өзара байланысты түрлерінің жүйесін қамтиды. Бұл жүйені тек кәсіби білімі жетік, құзыретті ұстаздар ғана атқара алады. Мұғалімнің кәсіби құзыреттілігі оның білімінің жан – жақтылығы, ұстаздық шеберлігі, оқытудың жаңа әдістерін, инновациялық технологияны меңгеруімен өлшенеді. Мұғалім қаншалықты білімді, шығармашыл болса, оның құзыреттілік қабілеті де кең болмақ. [1, б. 2]

«Сабақ беру жай ғана шеберлік емес, ол жаңадан жаңаны табатын өнер» деп Ж.Аймауытов айтқандай бүгінгі оқыту жүйесінде әр түрлі жаңа технологияларды пайдалану тәжірибеге еніп, нәтижелер беруде. Бұлар оқушының жеке қасиетін аша отырып, азамат етіп тәрбиелеумен қатар оқушының танымдық күшін қалыптастыру және білімін кеңейтуге, тереңдетуге жағдай жасайды.

Жаңа технологияны пайдаланудың тиімді тұстары:

- Оқушының пәнге деген жеке қызығушылығын оятады;
- Танымдық қабілеттілігін қалыптастырады;
- Оқушыны шығармашылық жұмысқа баулиды;
- Мұғалімнің уақытын үнемдейді;
- Қосымша мәліметтер береді.

Жаңа технологияны пайдаланудың мұғалімге береріне келсек:

- Барлық баланы оқыту;
- Оқу тәрбие үрдісін тиімді ұйымдастыруға көмектесу;
- Білім берудің формасын оңайландыру міндеттерін атқару;
- Оқушының жеке қабілетін айқындау.

Біз ұстаздар қауымы қандай болмасын жаңалыққа құлақ түре жүретініміз айқын. Жаңа технологияларды сабақта қолданудың тиімділігін қашан да жолға қоярымыз анық. Қазіргі кезде білім беру үрдісінде көптеген технологиялар қолданылады. Соның бірі «Оқу мен жазу арқылы сын тұрғысынан ойлауды дамыту» технологиясын өз жұмысымызда басшылыққа алдық. Бұл бағдарламаның бізді қызықтырғаны сол баланың өзі ізденіп, дәлелдеуі. Ол бұрын тыңдаушы болса, енді ізденуші, ойлаушы, өз ойын дәлелдеуші, ал мұғалім осы әрекетке бағыттаушы, ұйымдастырушы.

Сын тұрғысынан ойлау – өз алдына сұрақтарға жауап іздеп, жан – жақты пікірлесу, талдау жасап отыру, яғни оқушы санасын сол тақырыпқа байланысты ояту, ой шақыру, ойын жеткізу оны дәлелдей алу. Сонымен қатар қасындағы оқушының пікірін тыңдау, сол пікірлерді салыстыру.

Бұл технологияның негізгі ұстанымдары: әлсін – әлсін қайталау, міндетті кезеңдік бақылау, тіректерді пайдалану, келіспеушіліктің болмауы, оқушының жетістіктерінің жариялығы, қателерді түзеуге мүмкіншілік жасау, барлық балалар дарынды, табысқа жетуге жағдай жасау, оқытумен

тәрбиенің бірлігі. Сыни ойлау күрделі үрдіс болғандықтан, оқушыға сыни ойлау ортасын жасау қажет. Мұнда әр оқушының ойы шыңдалып өз даму деңгейіне сай жетістіктерге жетуге болады. [5, б. 8]

Сыни тұрғысынан ойлау қалыптасқан ортада оқушы:

Нақты мақсат қояға дағдыланады;

– Өзіне деген сенімі артады;

– Оқу процесіне белсенді қатысады;

– Жолдастарының пікірін сыйлайды;

– Өзін толғандыратын, проблемалық сұрақтар қоя біледі;

– Сараптауға, бағалауға дағдыланады;

– Пәнге деген қызығушылығы артады.

Сын тұрғысынан ойлау ойлау жобасы мынадай үш құрылымнан тұрады:

– Қызығушылығын ояту;

– Мағынаны тану;

– Ой толғаныс.

Бұл технологияда бұрынғы білім мен жаңа ұғым ұштастырылады. Ал соңғы кезеңде оқушы өз шығармашылығынан қабілетін таныта алады. Мұнда оқушыға ойланып толғануға уақыт берілуі керек, ойын айтуға оқушы шығармашылығын қалыптастыратынын атап өту керек.

«Қызығушылығын ояту» кезеңінде алдыңғы өткен тақырыпты тексеру мақсатында «Ортадағы қаламсап», «Табан ізі», «Ашық микрофон», «Амандасу» әдіс – тәсілдер арқылы оқушылармен бірлесе жұмыс жасауға болады. Сабақтың қай құрылымында болмасын осындай стратегияларды қолданғанда «Мен не ұтамын?» және «Оқушы не ұтады?» деген сұрақтарды есінен шығармауы керек.

Мысалы, қазақ тілі сабағында зат есімнің септелуі тақырыбы бойынша зат есімнің септелуін тексеріп кетуге болады. Ол үшін жеті оқушының қаламсабын алып, кез келген қаламсап бойынша жеті септіктің кез келгенін тексеріп өтуге болады. Тиімділігі оқушының сабаққа деген қызығушылығы артады, сонымен қатар қатемен жұмыс жасап, кері байланыс алады.

«Мағынаны тану» кезеңінде «Өрмекші торы», «Сиқырлы қобдиша», «Карусель», «Қызық сөздер» ойыны. Бұл ойынның мақсаты: логикалық ойлау деңгейін жетілдіру, сөз мағынасын түсіндіру. Мысалы, «Қызықты сөздер» ойынының шарты: Мына сөздердің ішінен солдан оңға қарай оқығанда жаңа сөз шығатын сөздердің теріп жазу. Сөз мағынасын түсіндіру. [1, б. 9]

Қолқанат Ішік Есек Тымақ Қыран Балта Нағашы Шұлық Қысым Түс Ұршық Қасық *Мысалы: Ішік – кіші*

Осы әдіс арқылы оқушылардың ойлау қабілетін дамытуға, сөздік қорын байытуға болады. Оқушылар өз ойларын білдіріп жауап береді. Мысалы, әдебиеттік оқу, дүниетану, жаратылыстану сабақтарында тиімділігін көруге болады. Әсіресе жаңа сабақты меңгерту, өткенді пысықтау, қайталау сабақтарында пайдалануға болады. Оқушы сұрақ қою арқылы келесі оқушының қаншалықты деңгейде меңгергендігін анықтауға мүмкіндік береді. Мысалы, әдебиеттік оқу «Шөл» деген тақырып бойынша мәтіннің мазмұнын меңгердіктерін анықтау үшін:

1. Қазақстандағы шөлді жерлерді ата;

2. Шөл жануарларын ата;

3. Шөлдегі өсімдіктердің тіршілігі;

4. Шөлді игеру.

Осы сұрақтар төңірегінде жауаптар алынып, сабақ бекітіледі. Бағаланады. Оқушылардың жауаптары толықтырылады.

«Ой толғаныс» кезеңінде оқушылардың өзіндік көзқарасын қалыптастыру. Айта кету керек, АКТ оқуда оң нәтижелерге қол жеткізудің маңызды факторы болып табылады. Қазіргі сабақты ақпараттық технологияларды қолданбай елестету қиын. Атап айтсақ, «Tarsia», «Plicers», «Kahoot», «Филворд», «Фортуна дөңгелегі» т.б.

«Автор орындығы» әдісін шығармашылық жұмыс орындау барысында жүргізіп отырамыз. Мысалы тақырыпқа сай ой шапшаңдығын, сөз байлығын дамытуда өлең шумақтарын құрастыру, арнаулы бір тақырыпта пікірталас тудыру. Сабақты түрлендіріп өткізу оқушылардың сабаққа деген ынта – жігерін арттырады. Оқушыны өз бетімен жұмыс істеуге дағдыларын қалыптастыру белгілі бір бала бойында тұрақтылық пайда болып, шығармашылықты тудырады. Қабілетті ұштайды, дарынды оятады, нәтижелі жеке тұлға қалыптасады. [6, б. 8]

Қазіргі уақытта ғылыми–техникалық прогресті жеделдету, онда қажетті ақпаратқа ие болу адам қызметінің кез – келген саласында маңызды құралға айналады, ал ең маңызды міндет–жас ұрпақты ақпараттық әлемде өмір сүруге, қажетті білімді табуға және пайдалануға үйрету. Мысалы, «Plicers» әдісін кез келген сабақта қолдануға болады. Оның тиімділігі аз уақытта материалды сыныптың меңгеру деңгейлерін анықтап, қорытындысын көруге болды. Осы тәсілді үнемі пайдаланған кезде, оқушылардың сапа көрсеткіші көтерілгендерін байқадық. Білім деңгейі орташа оқушылардың көрсеткіштері 0,5 – 2 пайызға көтерілгендері байқалды.

Мысалы: сыныпта өзіндік жұмысына тапсырма беріледі. Оқушылар өз беттерінше орындайды, тапсырманы тез орындаған оқушыларды «Жұптас» тәсілі арқалы жұмыстарын бірлесе отыра

талқылауға шақырамын. Егер де берілген тапсырмада екі түрлі жауап шыққан болса, екеуі қайта сол тапсырманы бірлесе отыра шығарады немесе қателерін анықтайды. Бұл жұмыстың берері мол, бір жағынан оқушы өз ойын дәлелдейді, екінші жағынан қатемен жұмыс істейді. Мұғалім қатесін жөндегеннен гөрі, сыныптасымен бірлесе отыра қатесін тауып, түзету жұмысының пайдасы мол.

Оқушылар бір – бірін тексергенді жақсы көреді. Осы мүмкіндікті де кеңінен пайдаланған жөн. Мысалы:

«Әдебиеттік оқу» пәнінен 25 оқушыдан мәтіннің мазмұнын мұғалім 45 минутта тексеріп үлгірмейді. Оқушылардың ынтасын арттыру үшін тапсырманың мазмұнын өте жақсы меңгерген оқушыларды көмекке тартамын. Ол оқушыларға басқа оқушыларды тексеруге мүмкіндік беремін. Әрине, оған дайындық жұмыстарын өткізіп отыру керек. Бұл жағдайда төмен оқитын оқушы мен де тексере аламын, ол үшін көбірек дайындалуым керек деген ой туады.

Оқушыда сапалы білім мен тәрбие болу үшін мектеп және ата–ана тығыз байланыста болуы қажет. Бала үшін ата–ана тек асыраушының рөлін атқармай, оның білім мен тәрбие алу жолындағы нағыз серіктесі болуы қажет, баламен көзбе–көз сөйлесіп оған әр түрлі жағдайда ақыл–кеңес беру. Ата–ана баласына көбірек уақыт бөліп қадағалау, бағыттау, бағалау, білім олқылықтарын анықтап дер кезінде көмектесіп отыру. Ата–ана баласына педагогикалық көмек көрсететіндей дәрежеде болуы керек. Ата–аналармен жұмыстың барлық түрлері ұжымдық, жекелік және көрнекі–ақпараттық болып бөлінеді. [2, б. 2] Ата–аналармен ұжымдық жұмыс түріне өздеріңізге таныс белгілі іс–шаралар жатады. Біріншіден, бұл – ата–аналармен жұмыстың тиімді формасы болып табылатын ата–аналар жиналысы. Жыл бойы жүргізілетін жұмыс жоспарын ата–аналармен бірлесе отырып жасаған тиімді. Себебі, ата–аналар заман талабына сай өзекті мәселерді, отбасы тәрбиесіне байланысты тақырыптарды өздері ұсына алады. Сонымен қатар ата–аналардың ұсыныс –тілектерімен санаса отырып ата–аналарға арналған әңгімелер мен лекциялар, кеңестер мен сұрақ–жауап кештері, тәрбие жұмысын алмасу жөніндегі конференциялар, ата–аналарды педагогикалық әдебиеттермен таныстыру әдіс–тәсілдері қарастырылады.

Демек, оқу процесінде заманауи құралдар мен соңғы ақпараттық технологияларды қолдану арқылы оқушылардың іс–әрекетіне деген ұмтылыс артады. Сондықтан білім беру кеңістігіне АКТ оқытудың жаңа техникалық құралдарын енгізу өте өзекті. Сондай–ақ, білім беру процесінде АКТ құзыреттілігін дамыту мотивациялық–мақсатты, мазмұнды–белсенді және бақылау–түзету компоненттерін қамтитын құрылымдық–мазмұндық модельді іске асыру процесінде нәтижелі жүретіні анықталды. [6, б. 4]

Жаңа ақпараттық технологияларды сабақта қолдану келесі нәтижелерге жеткізеді:

1. Оқушыларға еркін ойлауға мүмкіндік береді;
2. Тіл байлығын дамытады;
3. Өз ойын жеткізуге, жан–жақты ізденуге үйретеді;
4. Шығармашылық белсенділігін арттырып, ұжымда бірігіп жұмыс істеуге тәрбиелейді.
5. Өз бетімен білім алатын, ақпараттық технологияларды жақсы меңгерген, білімді жеке

тұлғаны қалыптастырады.

6. Берілген ақпараттан қажетті мәліметтерді таңадай алады, қолданады.

Қорытындылай келе, байқағанымыз оқушылардың пәнге деген қызығушылығын арттыруда, білім сапасын көтеруде, терең білім беруге әдіс–тәсілдердің берері мол. Нәтижесінде, қалалық, облыстық, республикалық зияткерлік ойындарында, ғылыми зерттеу жұмыстарына қатысып, жүлделі орындарға ие болып жүрген оқушылар бар. Атап айтсақ, Сапарғалиева Адия «Ы.Алтынсарин шығармаларындағы адамгершілік», Шайсұлтан Сағадат «Ы.Алтынсарин және оның сыныптастары» атты жобамен республикалық сайысқа жолдама алды.

Осылайша, өз тәжірибемізде сабақ түрлерін алуан түрлі етіп өткізгенде оқушыға көп әсер ететіндігін, зор ықпал тигізетіндігіне көз жеткіздік.

Әдебиеттер тізімі:

1. Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы
2. Қазақстан Республикасы білім беруді дамытудың 2011–2020 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы
3. Мұхамбетжанова С.Т., Мелдебекова М.Т. Педагогтардың ақпараттық – коммуникациялық технологияларды қолдану бойынша құзырлылықтарын қалыптастыру әдістемесі. Алматы: ЖШС «Дайыр Баспа», 2010 ж.
4. Полат Е.С. Интернет на уроках иностранного языка // М., ИЯШ, 2001, №2, 24–28 с.
1. Білім заңы. Алматы, 2007 ж.
5. А.Иманбаева, Оқу–тәрбие үрдісін ақпараттандыру ділгірлігі. Қазақстан мектебі, №2, 2000
6. Дмитриева Е.И. Основная методическая проблема дистанционного обучения иностранным языкам через компьютерные телекоммуникационные сети Интернет // М., ИЯШ, 1998, №1, 27–32 с. Білімділер сайты